

Onder d'n Kroezeboom

Kwartaaluitgave van de Historische Vereniging Old Reurle

Jaargang 2010, nr. 2 (juni 2010)

Van de voorzitter

Zo, dit is weer het voorwoord van de voorzitter. Jaap heeft mij langer dan een jaar vervangen en op een meer dan een voortreffelijke manier, waarvoor mijn heel hartelijke dank. Ook dank aan de medebestuurders voor het begrip.

Old Reurle heeft een nieuwe DVD. Dat is niet veel nieuws zult u denken, maar het is een film uit 1948 die is opgenomen door Bob Korpershoek. Deze film hebben wij ontvangen van mevr. Roersma, echtgenote van Bob Korpershoek en zij heeft toestemming gegeven aan Old Reurle om meer mensen hier een plezier mee te doen. Het gaat om het openluchtspel 'Eenheid door Oranje'. Velen onder u zal dit nog wel aanspreken en het is de gelegenheid om dit weer te zien. De DVD is te koop bij Jaap Holtslag en straks natuurlijk op de braderie, waar wij ook weer aanwezig zullen zijn.

Verder hebben we de thema avonden geëvalueerd en besloten volgend seizoen door te gaan bij de Sprankel. Wij hebben begrepen dat het hier goed is bevallen in deze mooie zaal.

Bij de landbouwwerktuigen in de kas, zijn nieuwe omschrijvingen aangebracht, zodat de bezoekers nog beter de betekenis van de werktuigen kunnen begrijpen.

Langs deze weg wil ik iedereen een prettige vakantie wensen en een mooie zomer. Geniet ervan en tot de volgende keer.

Met vriendelijke groet,
Dinant Chr. Weenk.

Index 25 jaar Kroezeboom

Kort na het 25-jarig jubileum van Old Reurle in februari 2009 vierde ook het tijdschrift van de vereniging 'Onder d'n Kroezeboom' dit jubileum. Sinds de eerste uitgave is een rijke stroom aan artikelen verschenen over een breed scala aan onderwerpen, van de jongste historie tot diep in de middeleeuwen. Om geïnteresseerde lezers het zoeken te vereenvoudigen is de inhoud van het tijdschrift over al die jaren nu geïndexeerd. Mocht u belangstelling hebben voor een bepaald onderwerp dat kunt u nu snel nakijken of en wat daarover zoal is gepubliceerd. De index is te raadplegen via de website van de vereniging:
www.oldreurle.nl.

Archief Old Reurle

Het archief van Old Reurle is de afgelopen tijd verrijkt met een aantal schenkingen.

Van Jo en André Teunissen hebben wij een doos vol informatie, teksten en draaiboeken gekregen van de Openluchtspelen en de Reurlse Revue, waar Ruurlo in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw tot ver in de omtrek de aandacht mee trok. Jo en André, hartelijk dank voor deze mooie aanwinst.

Van mw. W. Dijkstra-Meulenbrug hebben we zes prachtige foto's ontvangen van de aanbidding van de Scholtenbank bij het afscheid van burgemeester E.C. Scholten in 1917. Drie stuks in ansichtformaat en drie stuks op 24 x 18. Op deze foto's is de spiksplinter nieuwe bank goed te zien met nog mooie frisse letters. Helaas is de bank onlangs voor de tweede keer door vandalen beschadigd. Volgens toezegging van de gemeente Berkelland zal er spoedig reparatie plaatsvinden. Mw. Dijkstra hartelijk dank. Met de map die we el eerder van u mochten ontvangen hebben we het dossier van de bank nu compleet.

Van mw. Roersma uit Lochem hebben we een film ontvangen die in 1948 is gemaakt door wijlen haar echtgenoot Bob Korpershoek. Het betreft een film over het openluchtspel 'Eenheid door Oranje' dat in 1948 is opgevoerd bij Het Rijkenbarg. Bob Korpershoek woonde destijds op Het Rijkenbarg. Er staan ook nog enkele andere opnamen op die in de omgeving van Het Rijkenbarg gemaakt zijn. De film is door Video Albert Bakker op DVD gezet en verkrijgbaar bij Old Reurle.

Van hetzelfde openluchtspel hebben we ook een aantal foto's gekregen via mw. Stegeman uit de Clauslaan. Ter illustratie plaatsen we hierbij een van deze foto's. In

een volgende editie komen we er nog eens op terug met een uitgebreidere reportage. Mw. Roersma en mw. Stegeman, onze hartelijke dank.

Archief Old Reurle

Van ons lid Willem Elschot in Arnhem kregen we het volgende royale aanbod: "Mochten er vragen zijn van leden die ze graag opgelost willen zien en te maken hebben met hun familie in het verre verleden van Ruurlo, dan kunnen ze bij mij terecht. Ik kom nog steeds vaak in het archief en kan dan zien of er iets over het raadsel te vinden is."

Een uitkomst voor mensen die niet regelmatig de gelegenheid hebben om het Gelders Archief te bezoeken of die (ook een netelig probleem) het oude schrift uit vroeger eeuwen niet kunnen ontcijferen. Zijn e-mailadres is: welschot@upcmail.nl. De eerste vragen zijn inmiddels bij hem terecht gekomen, hebben we begrepen.

Kopij

De sluitingsdatum betreffende kopij voor de eerstvolgende Onder d'n Kroezeboom is

15 augustus 2010.

Voor de redactieadressen kunt u terecht in de colofon achterin dit blad.

Notulen Algemene Ledenvergadering

Notulen Algemene ledenvergadering van de Historische Vereniging Old Reurle d.d. 10 maart 2010, bij de Sprankel.

1. **Opening** door voorzitter a.i. Jaap Holtslag.

2. **Notulen vorige jaarvergadering** worden goedgekeurd.

3. **Ingekomen stukken en mededelingen:**

- Excursie op 20 mei. Er zijn nog 10 à 12 plaatsen vrij.
- Dit jaar geen contributieverhoging, wel extra portokosten van € 6,- voor persoonlijke leden die het tijdschrift 'Onder d'n Kroezeboom' per post ontvangen. Dit bedrag zal tegelijk met de contributie geïnd worden.
- Afmelding voor deze vergadering ontvangen van: André Lammers, Jan Oonk, Jan Scholten en Reina Greupink-Wolsink.
- Oprichting door de historische verenigingen van Berkelland van een Erfgoedkoepel Berkelland.
- Piet Mansvelt Beck wordt bedankt voor zijn hulp bij het scannen van de dia's van Frits Toevank. Hij zal nog verder meewerken aan digitalisering van dit project.
- De landbouwwerktuigen worden prima onderhouden. De commissie wordt hiervoor bedankt.
- Onderhandeling met de gemeente Berkelland over het onderhoud van de muziekkoepel in samenwerking met Sophia's Lust is afgebroken. De gemeente gaat dit zelf doen.

4. **Jaarverslag van secretaris 2009:** door de heer L. Besselink. Wordt goedgekeurd.

5. **Jaarverslag penningmeester:** door de heer J. Holtslag, dit jaar voor het eerst digitaal. Wordt goedgekeurd.

6. **Kascontrolecommissie:**

door H. Kasteel en G. Effting (in plaats van mevr. R. Greupink-Wolsink, die door ziekte verhinderd was). H. Kasteel bedankt de penningmeester voor zijn accurate werk.

H. Kasteel is aftredend en in zijn plaats wordt mw. H. Nijveld benoemd. G. Effting neemt de plaats in van mw. R. Greupink-Wolsink en als reservelid wordt dhr. W. Zonnenberg benoemd. De commissie wordt bedankt voor haar werk.

7. **Bestuursverkiezing:**

Mw. J. Schepers-Abbink en dhr. D. Chr. Weenk zijn aftredend.

Beiden worden herkozen en D. Weenk wordt benoemd tot voorzitter in plaats van J. Holtslag, die 1 jaar a.i. voorzitter is geweest. Dinant bedankt de heer Holtslag voor zijn extra werk in het afgelopen jaar.

8. **Jaarverslag Archeologische Werkgroep:**

Wim Bredewout geeft te kennen het voorzitterschap te willen beëindigen. De Werkgroep en het bestuur van de vereniging Old Reurle willen graag een nieuwe voorzitter. Misschien iets voor de leden uit de eigen groep? Wie meldt zich aan?

Henk Meulenveld wordt bedankt voor het jaarverslag.

In het Kulturhus zal een vitrinekast komen met onder andere vondsten van de Archeologische Werkgroep.

9. **Rondvraag:**

Jan Lijftogt: Hij dacht dat er twee vitrinekasten nodig zijn, één in het Kulturhus en één bij de landbouwwerktuigen in de Cactuskwekerij.

Wim Bredewout: Is er nieuws over het kasteel? Antwoord voorz. Weenk: College heeft kasteel geparkeerd.

10. **Sluiting.**

Een bijzondere archeologische vuursteen-vindplaats aan de Elzenboomweg

In het voorjaar van 2009 kwam de Archeologische Werkgroep van Old Reurle in contact met de heer Rossel die een akkerbouwbedrijf heeft aan de Elzenboomweg in Ruurlo. Deze bezit een collectie vuurstenen werktuigen die hij verspreid over een periode van meerdere jaren heeft gevonden op zijn land. Een heel bijzondere vondst die ons zo'n 6.000 jaar terugvoert in de tijd.

Eric van der Kuijl

De locatie van de vindplaats naast de boerderij van de familie Rossel bevindt zich vermoedelijk op de flank van een dekzandrug die waarschijnlijk in de buurt van een oude beekloop gelegen heeft. Het betreft een terrein met een hoge archeologische verwachtingswaarde. Dit was de aanleiding voor inmiddels twee veldverkenningen, die in de toekomst mogelijk nog een vervolg krijgen.

Landschapsgenese

De dekzandrug waarop de vindplaats ligt is ontstaan na de laatste IJstijd toen met het verdwijnen van de permafrost ook de toendra-achtige vegetatie verdween en de bovengrond ging stuiven. Tijdens het Preboreaal (10.000 - 9.000 jaar BP¹) ontstond een landschap met graslanden en door berken gedomineerde bossen. Op het einde van het Preboreaal maakten deze steeds meer plaats voor naaldbomen. In het Boreaal (9.000 - 8.000 BP) verdwenen de berkenbossen om plaats te maken voor warmere soorten zoals iep, hazelaar, els en eik. In die tijd was de IJssel de voornaamste waterloop in onze streek. Vele landbeken doorsneden de dekzandgronden en mondden uit in de (oer)IJssel. De overwegend op de heersende windrichting georiënteerde dekzandruggen vormden eeuwen lang het decor voor bewoning door mensen in het Mesolithicum (10.500 v.C. - 4.000 v.C.). Uit het Mesolithicum in Noord-

Nederland zijn inmiddels zo'n 70 vindplaatsen bekend. Deze vindplaatsen bevinden zich vooral in Groningen, Friesland en Drenthe. Uit de Regio Achterhoek zijn nauwelijks vindplaatsen bekend uit deze periode, met uitzondering van vindplaatsen uit het IJsseldal, waaronder in Dichteren bij Doetinchem en in Zutphen.

Hoe deze mensen geleefd moeten hebben weten we globaal uit onderzoek van een Vroeg-Mesolithische vindplaats in Zutphen. De jagers/verzamelaars leefden bij voorkeur in de nabijheid van water waar ze zich bezig hielden met jacht en visserij. De vindplaats Zutphen-Ooijershoek leverde aanwijzingen voor jacht of consumptie van edelhert, wild zwijn, ree, beer, wilde kat en bever. De vindplaats is gelegen op een groot rivierduin langs de Ooijerhoekse Laak en is te dateren tussen circa 9.110 en 8.820 BP. Behalve vuurstenen werktuigen werden ook benen werktuigen aangetroffen, onder andere delen van een harpoen of priem, het schachtingsdeel van een hak of bijlhouder en een ander hakfragment. Het vierde object is een T-bijl zonder doorboring. T-bijlen zijn kenmerkend voor het Laat-Atlanticum (na 6.000 BP). Recentelijk werd nog zo'n T-bijl aangetroffen in de fossiele bedding van het Drostendiep in Coevorden (zie afbeelding 1).

De vindplaatsen op de (dek)zandgronden beperken zich meestal tot mobiele vondsten zoals vuursteen, natuursteen, verkoolde plantaardige resten en sporadisch gecalcineerde (verbrande) botresten. Onver-

---

¹ BP = Before Present (1950).

koold organisch materiaal is meestal vergaan. Soms is het mogelijk om onder goede conserveringsomstandigheden nog de haardkuilen aan te treffen op plekken waar de mensen destijds bivakkeerden. Voorbeelden hiervan zijn bekend uit Wierden langs de A1 en bij de aanleg van een woonwijk in de Delftlanden bij Emmen². Door het houtskool uit de haarden te dateren met behulp van de radiokoolstofmethode (C14) is het vaak mogelijk om de gebruiksmomenten vast te stellen.

Afb. 1: T-bijl aangetroffen in de fossiele bedding van het Drostendiep in Coevorden

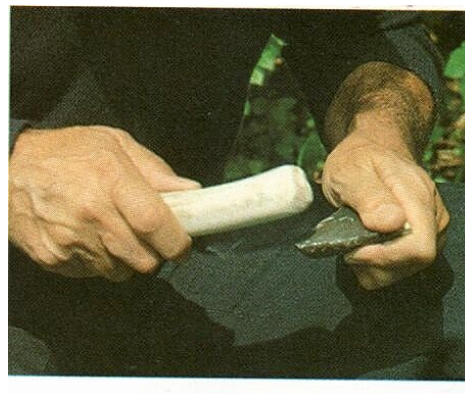
Naast vuurhaarden en vuursteenvindplaatsen zijn er nauwelijks woonstructuren bekend uit het Mesolithicum. Uit Bergumermeer zijn meerdere elipsvormige ‘hutten’ bekend, bestaande uit paalsporen en grotere stenen. Hoe deze ‘hutten’ er precies uit hebben gezien weten we niet. We mogen er vanuit gaan dat het vaak om seizoensgebonden kampementen gaat. Bij een vindplaats in Baarn werden binnen een 4 meter ovale kuil paalkuilen aangetroffen en een zone met brokken natuursteen die als ‘kookstenen’ zijn geïnterpreteerd (Deeben et al., 2005). Uit Mariëenberg en Dalfsen zijn vindplaatsen bekend met graven. Terug naar de vindplaats in Ruurlo. De diepere ondergrond op de locatie bestaat uit dekzand van het Laagpakket van Wier-

² De auteur was bij beide onderzoeken betrokken. In Wierden werden twee Mesolithische haardkuilen aangetroffen. De vindplaats Delftlanden ligt op de rand van het beekdal van de Slenersstroom en bestond uit 5 afzonderlijke haardkuilen.

den, behorende tot de Formatie van Boxtel. Dit zandpakket is tussen circa 115.000 – 10.000 jaar geleden afgezet. Tijdens het Pleniglaciaal (circa 73.000 – 13.000 jaar geleden) ontstonden vlakten van verspoelde dekzanden door de permafrost, waarbij het oppervlaktewater niet diep in de bodem kon doordringen. Tijdens het Laat-Glaciaal (circa 13.000 - 10.000 jaar geleden) werden vervolgens vlakke, afvoerloze depressies en dekzandkopjes gevormd, die afgewisseld werden met langgerekte ruggen. De dekzandruggen behoren tot de Formatie van Twente. Op de hogere dekzandgronden, waaronder de locatie van de vindplaats, zijn door infiltratie van regenwater podzolgronden ontstaan. Dit zijn meestal arme gronden, omdat de nutriënten zijn uitgespoeld. De bovengrond bestaat er merendeels uit een relatief dun (en jong) esdek. Het betreft een relatief ‘recent’ ontgonnen gebied (eerste helft 20^e eeuw).

Beschrijving van het materiaal

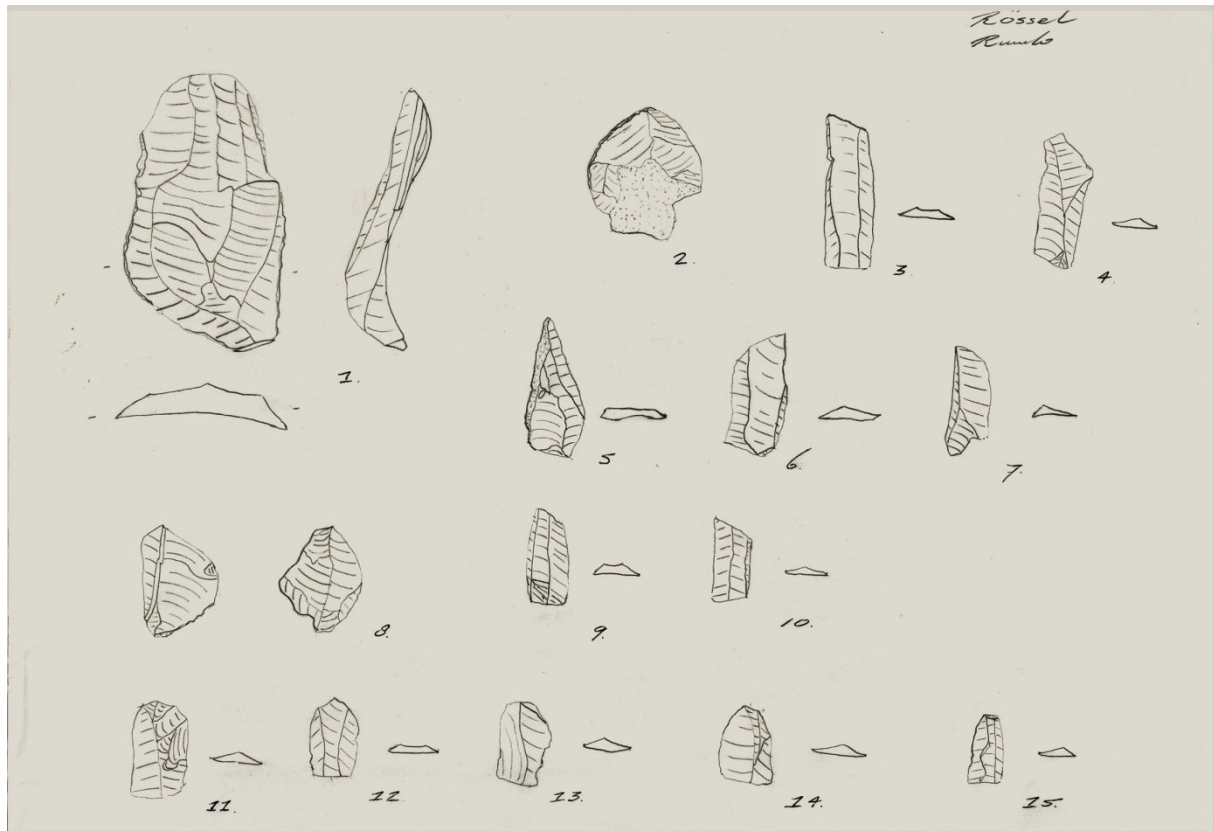
Het door de heer Rossel verzamelde vuursteenmateriaal is door de auteur getekend en gedetermineerd volgens de typologie van Newell (1975). De collectie bestaat voornamelijk uit productieafval. In totaal zijn er 25 stukken met duidelijke bewerkingssporen en vier kernstukken. Een kernstuk is het reststuk dat overblijft nadat van een brok vuursteen splinters (klingen) afgeslagen zijn. Dit kan door middel van diverse technieken, waaronder de hameren-aambeeldtechniek waarbij een stuk bot of gewei wordt gebruikt of als aambeeld (afbeelding 2) of de direct percussie.

Afb. 2: Bewerking van vuursteen

Een vijfde kernstuk werd op circa 150 meter van de vindplaats opgeraapt tijdens de veldverkenning door de leden van de Archeologische Werkgroep. Dit duidt erop dat er mogelijk sprake is van meerdere vindplaatsen. De herkomst van de vuursteen is lokaal, dat wil zeggen voornamelijk van noordelijke (Scandinavische) herkomst. Het betreft zogenaamde morene-

vuursteen, dat achtergelaten is door het landijs. Het vuursteen vertoont geen sporen van verhitting of verbranding, dat vaak werd toegepast om de vuursteen gemakkelijk te kunnen bewerken. Enkele stukken vertonen een sterke glans, zogeheten windlak, een teken dat het materiaal vrij lang aan de oppervlakte moet hebben gelegen, voordat het bedekt werd door het zand.

Afb. 3: Getekende weergave van de veertien gevonden vuurstenen werktuigen, plus een half-fabricaat (nummer 2)

De hoeveelheid 'echte' werktuigen valt wat tegen. Er zijn slechts 14 werktuigen aanwezig tussen het opgeraapte materiaal (afbeelding 4). Een deel van deze werktuigen bestaat uit kenmerkende kleine pijlspitsen, die microlithen worden genoemd. Het grootste stuk (1) betreft een mesje met kenmerkende retouche. Het stuk heeft een duidelijke slagbult. Nummer 3, 4, 6, 9 en 10 tot en met 15 zijn rechthoekige trapeziumspitsen. Nummer 5 is een gekerfde trapeziumspits. Allen zijn kenmerkend voor de periode van het Laat-Mesolithicum. Een vreemde eend in de sluit is een halffabricaat

van een bladspits, nummer 2. Hoewel bladspitsen al voorkomen op de overgang van het Vroeg- naar het Laat-Mesolithicum, heeft deze bladspits een angel en lijkt hij op de kenmerkende den- en boom-pijlpunten uit het Laat-Neolithicum. Daarmee is dit stuk circa 2.000 jaar jonger dan de overige werktuigen. Dit duidt erop dat de vindplaats mogelijk meerdere perioden van bewoning heeft gekend, verdeeld over een lange tijdsspanne. Het merendeel van de vondsten is globaal te dateren uit de periode tussen 4.500 v.C. en 4.000 v.C.

Wat is het belang van de vondsten?

Vindplaatsen uit het Mesolithicum worden niet zo vaak aangetroffen in Nederland en zeker niet in de Regio Achterhoek. Daardoor zijn er nog maar weinig referentiekaders en is er weinig vergelijkingsmateriaal beschikbaar voor dit soort vindplaatsen. Hierdoor blijven er nog veel vragen onbeantwoord. Zo is bijvoorbeeld onbekend wat de groepsgrootte is geweest van de gemeenschap en of er sprake is van een permanente of semipermanente nederzetting. Tijdens welke seizoenen werd hier geleefd en waarvan leefden de mensen? (afbeelding 4). We hopen meer te weten te

komen door nieuwe veldverkenningen en door booronderzoek. De heer Rossel heeft ons gelukkig aangeboden om dit jaar nog een keer langs te komen. We hopen dan de kern en de omvang van de vindplaats(en) nader te bepalen. Daarnaast willen we meer inzicht proberen te krijgen in de diversiteit van het vondstcomplex. Of er ook sprake is van de aanwezigheid van andere sporen van bewoning, zoals haardkuilen of graven, is echter niet bekend. Mogelijk dat een opgraving van de vindplaats door professionele archeologen in de toekomst meer informatie oplevert over deze bijzondere plek in Ruurlo.

Afb. 4: Een 'artist impression' van de wijze waarop de mensen leefden ten tijde van het Mesolithicum, zo'n 6.000 tot 12.500 jaar geleden

Geraadpleegde literatuur:

Deeben, J., E. Drenth, M.F. van Oorsouw en L. Verhart, 2005; *De Steentijd van Nederland*. Stichting Archeologie 11/12. Deel 1 en 2.

Groenewoudt, B. & J. Deeben, 2001; Jagers en Jachtwild. Over de eerste bewoners van de Ooyerhoek. In: M. Groothedde et al., *Leesten en Eme 2. Steentijdjagers en Frankische boeren in het Laakse Veld bij Zutphen*. Zutphen, 6-27.

Newell, R.R., 1975; Mesolithicum, in: G.J. Verwers (red.): *Noord-Brabant in pre- en protohistorie*. Oosterhout, 39-54.

Brongegevens afbeeldingen:

Afb. 1 – Foto Kees Lieben

Afb. 3 – Schaal 1:1. Tekening door E. van der Kuijl

Afb. 4 – Bron: Verleden Land

Balansploeg

Met enige regelmaat willen wij u laten kennis maken met landbouwwerktuigen en andere oude stukken die al in de kas bij Annie en Bert aanwezig zijn of die er 'nieuw' binnenkomen en enige aandacht verdienen. Deze keer de balansploeg.

Willy Braakhekke

In de 19^e eeuw waren de grote en kleine ploegen, zowel die met houten als die met ijzeren balk, onhandige en zware werktuigen. Er werd naar verbetering gestreefd en die kwam er in de vorm van een nieuw model geheel uit ijzer vervaardigd: 'de balansploeg'. De balansploeg was veel korter van balk. Eigenlijk is het heel merkwaardig, omdat bij een ploeg zonder steun of voetwiel, de aanspanning aan het gareel van de trekdieren van grote invloed is op de ploegdiepte en het in balans houden van de ploeg. Ligt de grond ongelijk en met kluiten, dan was de balansploeg de meest gewenste, mits bestuurd door een ervaren ploeger.

Waar karwij geteeld werd welke men voor de winter, ter voorkoming van vorstschade, veelal met aarde dekt, was deze ploeg ook algemeen in gebruik.

Door het ontbreken van voorstel of voet is de ploeg op zichzelf lichter en hebben de

trekdieren daardoor minder wrijving te overwinnen. De ploeg rust op het zoolijzer. Met de komst van twee staarten (handvatten) aan de ploeg kon de ploeger de ploeg bovendien beter rechtop houden en sturen en werd de bouwvoor nog beter bewerkt.

Aan de linkerstaart was meestal een sleper aangebracht zodat bij het omleggen op de wendakker, het handvat vrij van grond te houden was. De ploeg werd in vier grootten geleverd en met één of twee staarten. Ook kon men nog extra attributen erbij bestellen zoals een voet en meskouter (= mes welke voor de schaar de te maken voor op diepte snijdt).

Van de balansploeg zijn de latere ploegen, ook de trekkerploegen in grote lijnen afgeleid.

Uit o.a. 'Onze landbouwwerktuigen', Uitgegeven door de firma Wed. J.C. Massee en Zoon in het jaar 1909.

De volgende bedrijven en instellingen hebben door hun financiële bijdrage het mogelijk gemaakt dat wij ons kwartaalblad “Onder d’n Kroezeboom” kunnen realiseren. Wij zijn hen daarvoor zeer erkentelijk.

Bestuur Old Reurle.

Albert Bakker Video

www.abvideo.nl

Action Hairline Kapper

0573 -453983

Houtzagerij Agneta

www.vaags.nl

www.vriendenvanagneta.nl

ALEX Schoenmode

www.alexshoenmode.nl

Altena Installatiebedrijf

www.altena-ruurlo.nl

Apotheek ‘t Rikkelder

www.apotheekhetrikkelder.nl

Arbor Markelo

www.arborboom.nl

Assink Hout Rietmolen

0545 – 221300

e-info@assinkhout.nl

BVipM

JAN en Jenneke Roekevisch

www.bvipm.nl

**Borchvast BV Rentmeesters
Deventer**

www.borchvast.nl

Bronckhorst High - Tec

www.bronckhorst.com

CTB Automatisering

0573 – 459409

www.ctbautomatisering.nl

Decocom Computers

Internetservice

0573– 454381

www.decocom.nl

ECB Bouwcenter

www.bouwcenter-ecb.nl

ETOS

0573 – 451376

Eijgenhuijsen BV

www.eijgenhuijsen.com

Focus Fashion Kleding

0573 – 453186

Groot Jebbink

Bloemen en Planten

0573 – 451407

Hamergroep Bouwbedrijf

www.hamergroep.nl

Autobedrijf Harry Arendsen

www.harriearendsen.nl

de Heikamp

Pannenkoekboerderij

www.heikamp.nl

Marinus J. Hesselink b.v.

Zutphen

www.hesselink.nl

HL Grafisch

0573 - 454237

Hotel de Tuinkamer

0573 – 452147

'n Ibink

Boter en Kaasboerderij

www.nibink.nl

De Keizerskroon

Cafe / Restaurant

0573 – 451416

Klein Kranenbarg

Bouwbedrijf

0573 – 452014

Kuenen Keurslager

0573 – 451337

KWS Infra bv

www.kws.nl

Liestro Software BV

0573 – 438444

Chinees Restaurant Lotus

0573 – 453608

Gebr. Lusink

Aannemingsbedrijf

www.gebrlusink.nl

Wim Masman Haarmode

0573 – 451465

Morsinkhof Lingerie

0573 – 453070

De Noaber

Restaurant / Eetcafe

0573 – 451532

Martijn Nijenhuis

Verbouw en Onderhoud

0573 – 491456

Bakkerij Oude Wesselink

www.bakkerijoudewesselink.nl

Ap van Oorspronk

0573 – 451824

Peters Bestratingen

0573 – 452560

Supermarkt PLUS

Kogelman

0573 – 453552

Rabobank Graafschap-Noord

0575 – 439805

Ruesink Autobedrijf

www.ruesink.nl

Salemink Media BV

Zonnenberg

0573 -452020

Schot - Ruurlo BV

Houtwal 2

7261 SR Ruurlo

0573 -451695

SNS Regio Bank

Adm.en Adviesburo Schroer

0573 – 451485

Coop Supermarkten BV

www.supercoop.nl

Ribbers Bouwbedrijf

0573 – 451270

Smeelen Schildersbedrijf

0573 - 451425

Goossens Tweewielers

Korenbree 24

7271 LH Borculo

0545-271392

borculo@goossensraceshops.nl

Uitvaartverzorging

Heijting & De Vet

Groenloseweg 43

7261 RM Ruurlo

tel /fax:0573-491850 / 491851

www.heijtingendevet.nl

Spannevogel Woninginrichting

www.spannevogel.nl

Star Doolhof

www.doolhofruurlo.nl

Stegeman Installatiebedrijf

www.stegemanruurlo.nl

SVEN Voor Ogen

www.svenvoorogen.nl

Camping Tamaring

www.camping-tamaring.nl

Tapperij Cafe / Restaurant

0573 – 452148

Tap, Tromp en van Hoff

Notarissen Lochem

www.tthnotarissen.nl

Thoma Makelaars

www.thoma.nl

Toon van Zadelhoff

Fysiotherapie

0573 – 452076

Weevers Drukkerij

Vorden

www.weevers.nl

Welkoop Ruurlo

www.welkoop.nl

Wensink

Landbouwmechanisatie

www.wensink-ruurlo.nl

Wesselink Makelaars

0573 - 454027

Herman Westerveld

Groente en Fruit

Elke vrijdag op de markt te
Ruurlo

Anny Cactus Oase

www.catusoase.nl

Univé Oost

www.unive.nl

Stukadoorsbedrijf Hummelink

Ventersteeg 3

7261 RP Ruurlo

0573 - 451704

Het Reklamehuis

Nijverheidsstraat 3

7261 AK Ruurlo

www.hetreklamehuis.nl

Met Old Reurle naar steenfabriek en smokkelmuseum

Het jaarlijkse reisje van Old Reurle ging ditmaal naar museum steenfabriek De Werklust en naar het 'Grenshistorisch smokkel- & textielmuseum'. Het museum Noordink in 'de Oale Schole' in Noordijk vormde een mooie toegift.

Gerrit Ribbers en Willy Braakhekke

Donderdag 20 mei beloofde vanaf het begin een prachtige dag te worden. We reisden met een goede chauffeur, de heer Frits Meerman, met een bus van Roelofsen uit Zieuwent. Jaap Holtslag was onze spreker voor vandaag en Ina Hummelink-Klein Brinke en Janny Schepers-Abbink hadden voor de organisatie gezorgd. Via Barchem en Zwiep, Goor en de autobaan naar Losser zaten we al snel aan de koffie met krentenwegge in museum steenfabriek De Werklust.

Het ontstaan van de steenfabriek

In en om Losser worden al eeuwenlang stenen gebakken. Hetzelfde geldt vermoedelijk voor de plek waar nu De Werklust staat. Het is bekend dat in 1895 een aantal mannen op dit perceel een veldoven bouwde. In 1898 werd de N.V. steen en pannenfabriek De Werklust opgericht.

Begin twintigste eeuw kwam het bedrijf in handen van de Duitse steenfabrikant Lindenbaum uit Gronau. Hij verkocht in 1923 het bedrijf aan de gebr. Osse die de belangrijkste innovaties in het bedrijf doorvoerden en ook hun naam aan de hier vervaardigde steen gaven: de Osse-steen. In 1927/28 werd de ringoven gebouwd en in 1928/29 kwam daar in het midden een 45 meter hoge schoorsteen.

De meeste steenfabrieken zijn te vinden langs kleirijke rivieren. Het unieke van deze steenfabriek is dat alle onderdelen nog aanwezig zijn, van de kleigroeve tot de ringoven. Hierin schuilt de waarde van het complex. De Werklust geniet sinds 1999 bescherming als Rijksmonument. De reden dat de fabriek in 1998 gesloten werd was

de luchtvervuiling door de steenkolen waarmee werd gestookt. Om de fabriek aan te passen aan de wettelijke voorschriften zou veel te kostbaar worden.

De kleigroeve

We gingen met een treintje, getrokken door een Diema locomotief, over smalspoor naar de 250 meter verder gelegen keileemgroeve. Tijdens de één na laatste ijsstijd, ongeveer 130.000 jaar geleden, kwam het landijs van Scandinavië met zijn gletsjers in deze streken, alles op zijn weg meenemend. Pal voor de komst van het landijs daalde de bodem in dit gebied sterk. Het ontstane dal werd gevuld met een keileempakket van ongeveer 20 tot 25 meter dikte. Vermoedelijk heeft ten noorden van Losser een oude kuststrook uit het Eoceen gelegen en deze is hier afgezet. Bij het delven van de keileem kwam men dan ook veel schelpen, fossiele zeedieren en haaientanden tegen. Ook zitten er veel zouten en pigmenten in. Daaraan heeft de Osse-steen zijn verschillende kleuren te danken. Onder de keileem zit nog een laag zandsteen, deze is echter minder vast dan de Bentheimer zandsteen en daardoor heeft het geen zin om deze te winnen.

De klei werd gewonnen met een excavateur, een soort baggermachine op het droge, die de klei met bakjes afschraapte en in de kiepkar onder de machine deponeerde, waarna deze met behulp van een oude scheepslier uit de groeve werd getrokken. Boven aangekomen ging met meerdere kiepkarren tegelijk, door een locomotief getrokken, de klei naar de vormloods. Tot na de oorlog deden paarden dit werk.

De kiepkarren waarmee de klei vervoerd werd. Hier bij de werkplaats in de buurt van de kleiputten

De vormloods

De vormloods ligt op het fabrieksterrein tussen vijf droogloodsen. Hij bestaat uit een open spantenconstructie onder een met pannen gedekt zadeldak. Uit het dak steekt de tien meter hoge watertoren, van waaruit de stoommachine werd gevoed die vroeger de steenpers aandreef. De stoommachine is sinds 1938 buiten gebruik, waardoor ook de watertoren zijn functie verloren heeft. De kiepkarren werden hier bij de vormloods omgekiept in de menger, een verdiept gelegen ijzeren bak met een wormwiel. Hierin werden ook kalk en water toegevoegd en werd de klei gekneet tot een verwerkbare massa. Tegelijkertijd werden keien en andere ongerechtigheden uitgezeefd. De kinderen van de familie Osse wilden graag de residustenen om te kijken of er fossielen in zaten.

De massa werd vervolgens via een transportband omhoog in de strengpers gebracht. Deze perste de klei door een mondstuk tot een lange streng, die vervolgens door een staaldraad in grote hompen werd gesneden. Op dit punt namen vier mannen het werk van de machines over. De homp klei werd door de vormers door zaagsel

gerold vervolgens werd de homp met de handpalmen en de knokkels in vormbakken voor zes stenen gedrukt. Het zaagsel dat daarbij gebruikt werd zorgde er voor dat de klei niet aan de vormbakken bleef kleven. Tevens liet het door verbranding in de oven een lichte en onregelmatige nerf achter op het steenoppervlak: de karakteristieke textuur van het Losser Bont.

Via weer een transportband kwam de vormbak bij de machine die de overtollige klei eraf streek. Er werd een plank bovenop geplaatst en het geheel werd omgekeerd. De plank met natte groenlingen woog maar liefst 28 kilo. Het was dus zwaar werk. Terwijl de vormbak werd opgetild liep de plank met de daarop achtergebleven 'groenlingen' via een ingenieus gepatenteerd kabelsysteem verder naar de droogloods. Voordat dit systeem er was gebeurde dit met behulp van het paard. De lege vormbak kwam via een lopende band terug bij de vormers om weer opnieuw gebruikt te worden. Er waren zo'n vijf verschillende soorten vormbakken, ook één voor putstenen. Wilde iemand een bepaald soort vorm steen dan werd daar een vormbak voor gemaakt.

Een droogloods met de plankjes met ieder zes groenlingen erop ter droging

De droogloodsen

Voordat de groenlingen gebakken werden, moesten ze drogen. Een te grote hoeveelheid niet chemisch gebonden water zou de stenen in de oven doen exploderen. Het drogen kan alleen bij vorstvrij weer, want ook bevriezing van het water kan het barsten van de stenen veroorzaken.

De vijf grote droogloodsen van circa 170 x 7 meter bestaan uit een open houten spannen constructie onder een met gesmoorde mulden pannen bedekt zadeldak. De open wanden bestaan uit rekken, waartussen de plankjes met de groenlingen geschoven kunnen worden. Na gemiddeld vier dagen werden de groenlingen gekeerd om een gelijkmatige droging te bevorderen. Wanneer ze voldoende gedroogd waren, werden ze, in afwachting van het bakproces, in het middenpad van de loods opgestapeld.

De ringoven

De afmeting is circa vijftig bij vijftien meter. Hij werd in de wintermaanden tussen december en april gestookt. De gedroogde groenlingen werden met ongeveer 13.000 stuks op een speciale manier in de oven gestapeld. Achter deze stapel werd een verticale wand van papier geplaatst. Dit diende ervoor om het vuur niet te snel naar voren te laten komen. Achttien van deze kamers en de oven waren gevuld. Boven elke kamer zitten gaten met dekseltjes waardoor elk half uur dag en nacht een schepje kolen ging en deze rolden tot onderin de oven met als gevolg dat de onder-

ste stenen zwart werden van het branden. Die werden gebruikt voor funderingen of als siersteen. Was een kamer 'gaar' gestookt, dat duurde zo'n 32 uur, dan werd het vuur naar de volgende kamer geleid door middel van schuiven naar de schoorsteen. Aan de zijde van de oven tegenover die waar het vuur was, werden de gebakken en inmiddels afgekoelde stenen eruit gehaald en werden er weer nieuwe groenlingen in gestapeld. Het vuur liep in ongeveer 3 weken helemaal rond, dan had men zo'n 230.000 stenen gebakken. De oven bleef wel drie maanden continue branden. 's Nachts bleef één man op de zolder van de ringoven, om de kolen bij te vullen, met onder zich een grote hitte (zo'n 1200 graden), een stenen vloer en een laag zand. En 's winters de kou die op alle manieren het luchtige ovengebouw binnen kon komen. Om zich daar tegen te weren had hij de beschikking over een soort houten kast waarin hij op een plank kon zitten, in de tijd die hij niet nodig had voor het bijgietsen van de steenkolen.

Er stonden afhankelijk van het seizoen zo'n tien mensen op de loonlijst inclusief de directeur. Er werden jaarlijks zo'n 1,3 miljoen stenen gemaakt in meerdere kleurnuances. De stenen waren 8 à 9 keer duurder dan bij andere steenfabrieken. In april, zo gauw de vorst uit de grond was verdwenen, begonnen zij met het afgraven van de klei en het vormen van de stenen. Dit ging door tot eind oktober. In de winter werden de inmiddels aan de lucht gedroogde groenlingen in de oven gebakken. Dit was een heel leerzame morgen en na de vrijwilligers bedankt te hebben vertrokken we om 11.40 uur naar het smokkelmuseum in Overdinkel.

Overdinkel

We hebben er een uitgebreide en gezellige lunch gebruikt, waarna we naar het inpan-dige museum gingen. We kregen eerst twee filmpjes te zien. De eerste ging over twee van boter smokkel verdachte vrouwen die door twee douaniers bij een goed opgestookte kachel gezet werden. Het gevolg laat zich raden..... Het tweede ging over de

smokkel van ‘foezel’. In de eerste wereldoorlog vormden vooral boter en alcohol de hoofdmoot.

Ze lieten ons foto’s van tabakshonden zien, die vaak aanzienlijke hoeveelheden opspeurden, en hoe koffie met behulp van een trechter in de buis onder het zadel van de fiets werd gedaan. Zo werd ons nog van alles uit de doeken gedaan over allerlei smokkelwaar, mensensmokkel, merkvervalsing, bolletjesslikkers, verboden planten, dieren en aanverwante artikelen. In de vitrines waren verzamelingen van gerelateerde spullen te zien alsook steek-en vuurwapens.

Aan het eind van de rondleiding was een leuk snuffelwinkeltje waar Gerrit zich een grote boerenzakdoek kocht. Hier kon je ook textiel, zoals ouderwetse theedoeken en dergelijke die in het textiel museum nog worden vervaardigd en smokkelsouvenirs kopen. We gingen rechts de hoek om (niet het hoekje!) en bevonden ons toen in het textielmuseum.

Textielmuseum

Hier een stuk echte Twentse textielgeschiedenis. Tot de zeventiger jaren was er brood op de plank daarna werden de productie kosten zo hoog dat import goedkoper was. De vrijwilliger liet ons het twijnen zien dat is het in elkaar draaien van dunne garens vaak gemengd met verschillende soorten en het spoelen er van.

Het spoelen van het garen voor de (schiets) spoelen

Daarna de weefgetouwen van een hele oude tot een redelijk moderne. Ook de-

monstreerde hij een rondbreimachine en een zigzagband machine. Hij vertelde over kaartmakers en kopieerders, waarmee men machinaal patronen en verschillende kleuren in het weefwerk krijgt. Hij vertelde nog dat de houtsnedes die er lagen waren gebruikt voor het drukken van patronen op gordijnen.

Een houtsnede. Het patroon werd met gutsen uitgesneden. Hij werd met een inktrol ingesmeerd, waarna de stof er op werd gedrukt. Later kwamen er rollen

Daarna konden we nog een tijdje op het terras zitten onder het genot van.... en de zon of de parasol. Om 16.00 uur zaten we weer in de bus en vertelde Jaap ons dat we als ‘toetje’ naar Noordijk gingen.

Museum in ‘de Oale Schole’

De plaats was in feeststemming en er werd overal gevlagd (voor ons?). Er was een tentoonstelling van de crisis tot de bevrijding. Er staat ook een kast met als thema ‘trouwen en uitzet’ met daarin geborduurde lakens, hemden, bedovetrekken en borstrokken de trouwpijp enz. Deze kast was van een huwelijk dat op 11 mei 1946 gesloten was.

We konden onder het genot van een drankje nog wat napraten en toen werd het tijd om huiswaarts te keren. Jaap hield een afscheidsrede en bedankte de chauffeur en de dames van de organisatie. We waren tijdig terug in Ruurlo en kunnen terug zien op een geslaagde en gezellige dag met prachtig weer.

De familie Hissink op 't Muldershuis

Van mevr. Roekevisch-Vruggink kregen we onderstaande mooie foto toegestuurd, daterend uit 1943. Het betreft moeder Hissink en haar kinderen, wonend op 't Muldershuis op de Huikert. Mevr. Gerdien Roekevisch, meisjesnaam Vruggink, woonde toen zelf op De Scheperij en kwam bij toeval ook op de foto terecht. Ze schrijft er zelf de volgende toelichting bij.

“De foto is gemaakt op de boerderij ‘t Muldershuis op den Huikert in 1943. Ik woonde op de boerderij De Scheperij. Ik ging over de oude spoorbaan Ruurlo – Borculo – Enschede, die was afgebroken, over het paadje langs Hissink en Meulenveld, drie keer in de week brood halen bij bakker Kranenbarg. Toen ik die dag bij Hissink kwam waren ze aan het fotograferen en moest ik ook even bij op de foto. Op de foto van links naar rechts staan Gerdien Vruggink (later getrouwd als Roekevisch), Willemien Hissink (later getrouwd

als Jäger), Hennie Hissink, moeder Liesbet Hissink, Liesbet Hissink (later getrouwd als Schot) en Annie Hissink (later getrouwd als Kamperman).

Ik had een paar hoge klompen aan van Arink op De Tol aan de Groenloseweg. Mijn vader Gerrit Vruggink maakte een maatstokje en dat nam ik mee naar de Koekoekschool. 's Middags wandelden we over de Groenloseweg, leverden het stokje in en kregen dan een paar eigengemaakte klompen.”

Een korte historie van het klootschieten

In sommige streken van ons land hebben uitingen van volkscultuur zich in de loop der tijden kunnen handhaven. In Noord-Holland is dit het kegelen en het kolven, in Friesland het kaatsen en in Twente en de Achterhoek het klootschieten. Ook in Ruurlo wordt het klootschieten beoefend. Veelal hebben deze spelen een ver teruggaande ontstaansgeschiedenis.

Jan Glijnis

Een kloot is een oud woord voor bol of kogel. Schieten betekent met kracht vooruit drijven. We kennen het woord in schieten met een wapen of handboog, maar ook bij het voetballen in op het doel schieten. Uit oude verordeningen is bekend dat het spel al in de Middeleeuwen werd beoefend. Een Leidse bepaling uit 1464 schreef voor dat alleen met een houten kloot geschoten mocht worden, want een houten kloot was minder gevaarlijk voor voorbijgangers dan een stenen exemplaar. Want helemaal zonder risico was (en is) het klootschieten niet. Soms werd het klootschieten binnen de stadsmuren verboden uit vrees voor ongelukken en beschadigingen. Later, in de 17^e eeuw, werd het spel vooral georganiseerd door herbergiers die er een middel in zagen om de drankomzet te vergroten. Het drankgebruik/misbruik leidde er toe dat de overheden trachtten hier paal en perk aan te stellen. Daarbij kwamen de strengere geloofsopvattingen, waardoor men strenger ging optreden tegen verstoring van de zondagsrust door het klootschieten. Oorspronkelijk was het klootschieten vooral een wintersport/spel, omdat men in die periode daarvoor de meeste tijd had.

Het klootjesvolk

In de Gouden Eeuw (circa 1600 - 1700) raakte het klootschieten meer en meer in onbruik en kreeg het een negatieve klank. De taal werd doorspekt met negatieve uitdrukkingen en gezegden, zoals bijvoorbeeld 'het klootjesvolk' (Brederode). Het

klootschieten werd dan ook steeds minder populair. Alleen in Twente en de Achterhoek werd het in de 18e eeuw nog gespeeld. Geleidelijk heeft het klootschieten de afgelopen decennia echter weer enige populariteit herwonnen. Wie in de Achterhoek op een zondagmorgen een fietstocht maakt kan de klootschietters soms bezig zien. Het betreft dan één van de drie spelvormen, namelijk het klootschieten op straat. De andere twee speelmogelijkheden zijn spelen op een veldbaan en het zogenoemde zetten.

Het spelen op een veldbaan geschiedt op een zandweg of een speciaal aangelegde veldbaan met als toplaag gras of heide. Het zetten wordt gespeeld op een onverharde baan met vaste afmetingen; een segment van 100 m lengte en een breedte van 3 m aan de basis en 30 m aan het eind. In Ruurlo wordt, in competitieverband, uitsluitend het klootschieten op straat gespeeld.

De kloot en het spel

In de Middeleeuwen werd waarschijnlijk een ronde steen als kloot gebruikt, die later werd opgevolgd door een houten exemplaar. Om over een grotere afstand te kunnen schieten ging men de houten kloot verzwaren door er drie gaten in te boren en die te vullen met lood. De diameter bedraagt ongeveer 75 mm. Het gewicht varieert van 300 tot 600 gram. Sinds een aantal jaren worden de straatwedstrijden gespeeld met een kunststof kloot zonder lood. Op het veld en bij het zetten wordt nog steeds gespeeld met een houten kloot.

Vooral tijdens de zomermaanden vormt het klootschieten een populair tijdverdrijf voor jong en oud, met name in de Achterhoek en Twente

Er wordt gespeeld in teamverband waarbij 2 teams tegen elkaar spelen. Een team bestaat uit minimaal 3 en maximaal 5 leden. Het is de bedoeling een bepaalde afstand met het minste aantal schoten te overbruggen. De teamleden schieten om beurten. Door hard en zuiver te schieten trachten de teamleden de kloot zover mogelijk over straat te laten rollen. Er wordt onderhands geschoten. Op de plaats waar de kloot van de eerste schutter van een team is gekomen dient de volgende schutter van het team te schieten. Het team dat achter ligt is altijd aan de beurt om te schieten. Dit versterkt het wedstrijdelement.

Blijkens de gemeentegids van Berkelland telde de gemeente in 2009 in totaal elf

klootschietverenigingen in Neede, Eibergen, Haarlo, Borculo en Ruurlo. De Ruurlose vereniging 't Broek werd opgericht in 1978 en telt 30 leden. Er wordt competitie gespeeld tussen verschillende verenigingen in de periode tussen half september en half april. De zomermaanden worden gebruikt voor onder andere het Nederland Kampioenschap en diverse toernooien. Het jongste wereldkampioenschap vond plaats in Dinkelland. Kampioen op het onderdeel straat bij de dames werd daar Saskia Wieggers uit Borculo.

Bronnen:

Halbo Bosker, Klootschieten/sport en spel.
Dhr. W Zieverink.

Historische Vereniging Old Reurle :

opgericht 15 februari 1984

Voorzitter :	D. Chr. Weenk, Kerkplein 10, 7261 AZ Ruurlo Telefoon: 0573-453774 e-mail: decewe@hetnet.nl
Secretaris :	L.W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo Telefoon: 0573-452376 e-mail: leobesselink@kpnplanet.nl
Penningmeester:	J.H. Holtslag, Stationsstraat 10c, 7261 AD Ruurlo Telefoon: 0573-453904 e-mail: jh.holtslag@hetnet.nl
Bankrekening:	Rabo Achterhoek-Noord, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996 t.n.v. Historische Vereniging Old Reurle
Tweede voorzitter:	A.J. Kettelerij, Borculoseweg 62, 7261 BL Ruurlo Telefoon: 0573-452204 e-mail: kettelerijruurlo@hetnet.nl
Bestuursleden :	Mw. J. Schepers-Abbink, Stationsstraat 10 , 7261 AD Ruurlo Telefoon: 0573-452409 e-mail: arendjanschepers@hetnet.nl Mw. I. Hummelink-Klein Brinke, Strikkersteeg 11, 7261 RW Ruurlo Telefoon: 0573-453531 e-mail: b.hummelink@kpnmail.nl J.W. Scholten, Haarskamp 64, 7261 ZD Ruurlo Telefoon : 0573-254931 e-mail: janwillem.scholten@hetnet.nl
Organisatie jaarprogramma:	Mw. J. Schepers-Abbink., Mw. I. Hummelink-Klein Brinke
Cultuur-historie Berkelland :	J.W. Scholten
Archeologische Werkgroep Coördinator:	J.W. Bredewout, 't Rikkelder 38, 7261 BE Ruurlo Telefoon: 0573-450224 e-mail: j.w.bredewout@freeler.nl
Landbouwwerktuigen Coördinator:	D.H. Klein Brinke, Kooiersdijk 2, 7261 RB Ruurlo Telefoon: 0573-452048 email: lireko@hetnet.nl
Redactie 'Onder d'n Kroeze- boom':	A.E. Banda, Dekkersweg 2, 7261 MC Ruurlo Telefoon: 0573-452212 e-mail: lou_banda@wanadoo.nl Mw.W. Braakhekke, Hengelseweg 8, 7261 LV Ruurlo Telefoon: 0573-453496 e-mail: w.braakhekke@gawab.com G.J. Glijnis, Willem Alexanderlaan 62, 7261 WJ Ruurlo Telefoon: 0573-453435 e-mail: gj.glijnis@12move.nl J. Oonk , Juttepadij 6, 7021 NP Zelhem Telefoon: 0314-625316 e-mail: info@janoonk.nl
Verspreiding Kroezeboom:	mw. J. Schepers-Abbink
Internetsite:	www.oldreurle.nl
Contributie per seizoen:	€ 14,00 persoonlijk lid, € 21,00 voor echtparen. Bij toezending per post € 6,00 extra voor portokosten. Kamer van Koophandel te Arnhem, inschrijfnnummer 40103401 Het kwartaalblad Onder d'n Kroezeboom is ingeschreven onder num- mer ISSN 0929-919X